

Резюме

Пундор Ю.О. Проблема оттока квалифицированных кадров в контексте миграционной политики Украины.

В статье исследованы причины оттока квалифицированных кадров из Украины, рассмотрены нормативно-правовые акты, касающиеся государственной миграционной политики, предложены механизмы реализации последней с целью сокращения трудовой миграции.

Ключевые слова: трудовая миграция, миграционная политика, репатриация, социально-экономическое развитие Украины, реформы.

Summary

Yuliia Pundor. The problem of outflow of qualified personnel in the context of migration policy of Ukraine.

In Ukraine, the pace of labor migration is already a real problem. Business complains of a shortage of professionals in the corporate and industrial sectors, especially noticeable in the Western region. People go abroad in search of a happier life, and it is not even about income, although pay is fundamental. A qualitatively different level of social and cultural life, well-developed infrastructure, medicine, education, work-life balance, a sense of security and confidence in the future are what drives even those citizens who have a good income in Ukraine to migrate.

The purpose of the article is to investigate the ways in which the state, including the legislator, is holding back the brain drain abroad and vice versa contributing to the return of Ukrainian citizens to fill the domestic labor market.

Nowadays the Law of Ukraine "On Foreign Labor Migration" and the Strategy of the State Migration Policy of Ukraine for the Period up to 2025 are the basis of the migration legislation of Ukraine.

The purpose of the Strategy defines the direction of efforts of the state and society to formulate and implement the state migration policy, which would have a positive impact on the consolidation of the Ukrainian nation and state security, accelerate the socio-economic development, contribute to slowing down the rate of depopulation and quality composition of the population, meeting the needs of the economy in the workforce, complied with the international standards and international obligations of Ukraine.

Thus, migration policy is a part of a systemic policy that regulates the socio-economic, cultural development of the country (decent income, developed infrastructure, medicine, education, security, confidence in tomorrow).

Therefore, the state, including the legislator, is trying to take measures to improve the socio-economic development and migration situation of Ukraine through the above mentioned reforms. It is important that the latter are not declarative. Although, in our opinion, there is currently an increase in the outflow of skilled personnel, as no other means reflects the outcome of such reforms and the need for their further implementation.

Key words: labor migration, migration policy, repatriation, socio-economic development of Ukraine, reforms.

DOI: 10.36695/2219-5521.2.2019.18

УДК 340.1

О.Г. СТРЕЛЬЧЕНКО, І.Г. БУХТІЯРОВА

Оксана Григорівна Стрельченко, кандидат юридичних наук, доцент Національної академії внутрішніх справ*

ORCID: 0000-0001-5965-9764

Ірина Геннадіївна Бухтіярова, кандидат юридичних наук, викладач Національної академії внутрішніх справ**

ORCID: 0000-0001-6348-9577

**КВАЛІФІКАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОСТУПКІВ
У СФЕРІ ОБІГУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ**

Постановка проблеми. У сучасних умовах спостерігається стійка тенденція до збільшення кількості адміністративних проступків, які вчиняються працівниками сфери обігу лікарських засобів, що створює безпосередню загрозу здоров'ю нації, національній безпеці країни та погіршує правопорядок¹.

На жаль, визначення адміністративного правопорушення (проступку) існує лише у загальному вигляді, а щодо сфери обігу лікарських засобів це поняття взагалі відсутнє, у зв'язку з чим вважаємо за необхідне сформулювати авторську дефініцію «*правопорушення (проступок) у сфері обігу лікарських засобів*» як *протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на встановлений порядок управління у сфері обігу лікарських засобів і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність*.

© О.Г. Стрельченко, І.Г. Бухтіярова, 2019

* *Oksana Strelchenko, Ph.D. in Law, Associate professor of the National Academy of Internal Affairs*

** *Iryna Bukhtiarova, Ph.D. in Law, Senior Lecturer of the National Academy of Internal Affairs*

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемні питання класифікації адміністративних проступків у сфері обігу лікарських засобів були предметом наукових досліджень Б.А. Гаєвського, В.Г. Кременя, О.О. Кучеренко, В.В. Лісничиного. Безпосередньо в Україні дану проблематику досліджували такі науковці, як В.Б. Авер'янов, І.В. Арістова, Т.О. Коломонець, В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, О.Г. Стрельченко та ін. Разом із тим усі складнощі, що виникають при класифікації адміністративних проступків у сфері обігу лікарських засобів, вимагають проведення доктринальних наукових пошуків у цьому напрямі.

Формулювання мети статті. Кваліфікуючи адміністративні правопорушення як порушення норм та правил у сфері обігу лікарських засобів, маємо **на меті** встановити такі ознаки складу правопорушення, як рух від об'єкта та об'єктивної сторони, до суб'єкта та суб'єктивної сторони відповідно, спираючись на теорію адміністративно-деліктного процесу.

Виклад основного матеріалу. Визначення ознак об'єкта має практичне навантаження при здійсненні оцінки юридичного складу зазначеного нами адміністративного правопорушення².

Зазвичай об'єктом проступку є те, на що безпосередньо посягає протиправне діяння, тож класифікація об'єктів проступків має велике теоретичне і практичне значення. Саме вона дає змогу чітко визначити об'єкт кожного діяння, його місце в загальній системі відносин, що охороняються адміністративними санкціями, його цінність. Вона допомагає структурувати весь масив суспільних відносин, що охороняються в адміністративному порядку, правильно кваліфікувати протиправні діяння, а також обрати оптимальний захід впливу на правопорушника.

Об'єктивна сторона адміністративного проступку являє собою сукупність ознак, які визначають зовнішній прояв делікту³. Основними ознаками об'єктивної сторони є саме протиправне діяння (дія чи бездіяльність), шкідливі наслідки та причинний зв'язок між діянням і наслідками⁴. Окрім того, факультативними ознаками є час, місце вчинення адміністративного проступку, способи та засоби його вчинення⁵. Іноді факультативні ознаки об'єктивної сторони адміністративного проступку можуть набувати кваліфікуючого значення⁶. Наприклад, продаж лікарських засобів в аптечних закладах без рецепта (ст. 42–4 КУпАП)⁷.

Тож об'єктивна сторона правопорушення у сфері обігу лікарських засобів полягає у діяннях як унаслідок активних дій, так і внаслідок бездіяльності осіб, які порушують санітарне законодавство.

Стосовно «*суб'єкта адміністративного проступку*» необхідно зазначити, що визначення цього поняття існує лише в теорії адміністративно-правової науки. Однак на основі ст. 12 КУпАП «Вік, після досягнення якого настає адміністративна відповідальність», можна визначити, що суб'єктом адміністративного проступку може бути фізична осудна особа, якій на момент вчинення протиправного діяння виповнилось 16 років. Окрім того, на сьогодні норми адміністративно-деліктного законодавства, зокрема ті, що охороняють й суспільні відносини у сфері обігу лікарських засобів, визначають суб'єктом правопорушення і юридичну особу. Так, наприклад, за порушення порядку виготовлення в умовах аптеки, реалізації, торгівлі, зберігання, транспортування, використання лікарських засобів до суб'єктів господарювання, якими можуть виступати як фізичні, так і юридичні особи, може застосовуватись такий адміністративно-примусовий захід, як «встановлення заборони» на той чи інший вид діяльності, пов'язаний з обігом лікарських засобів. Стаття 5 Закону України «Про лікарські засоби» визначає, що суб'єктами створення лікарських засобів можуть виступати підприємства, установи, організації та громадянами, які також несуть відповідальність за порушення законодавства у сфері обігу лікарських засобів. Проте юридичний аналіз складів адміністративних проступків у сфері обігу лікарських засобів, визначених у КУпАП, визнає суб'єктом цієї категорії правопорушень виключно фізичну особу.

Усі ознаки складу, що характеризують індивідуального суб'єкта, можна поділити на дві групи: *загальні та спеціальні* (відповідно, й суб'єктів прийнято поділяти на *загальні та спеціальні*). *Загальними* визнаються такі ознаки, якими повинна бути наділена будь-яка особа, яка притягається до адміністративної відповідальності. Вони закріплені ст. ст. 12 і 20 Загальної частини КУпАП. У деяких випадках законодавець указує на загальну ознаку, щоб підкреслити відсутність якоїсь певної особливості, що впливає на оцінку проступку. Так, наприклад, ст. 44 КУпАП передбачає відповідальність будь-якої 16-річної осудної особи за незаконне виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах.

Водночас спеціальні ознаки детермінуються й нормативно закріплюються з метою диференціації відповідальності різних категорій осіб, забезпечення справедливої правової оцінки їх неправомірних дій. Вони фіксуються у статтях Особливої частини КУпАП і впливають на кваліфікацію правопорушення (наприклад, ст. 42–4 КУпАП «Продаж лікарських засобів без рецепта у заборонених законодавством випадках» суб'єктом адміністративної відповідальності визначає особу, яка працює в аптечному закладі).

Серед спеціальних суб'єктів правопорушення у сфері обігу лікарських засобів доцільно виділити такі: посадові особи; фізичні особи-підприємці, які мають право здійснювати оптову, роздрібну торгівлю лікарськими засобами за умовами відповідності ліцензійним умовам провадження певного виду діяльності; *службові особи; особи пов'язані із обігом лікарських засобів (фармацевти, експедитори; реєстратори тощо)*.

На жаль, адміністративно-деліктне законодавство не містить визначень, хто така посадова особа і хто є службовою особою. Посилання на ці категорії є у Кримінальному кодексі, але там наводиться лише перелік таких осіб. При цьому у постанові Пленуму Верховного суду України від 26 квітня 2002 р. № 5 «Про судову практику у справах про хабарництво» зазначається, що організаційно-розпорядчими обов'язками є

обов'язки щодо здійснення керівництва галуззю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форм власності. Такі функції виконують, зокрема, керівники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних, колективних або приватних підприємств, установ та організацій, їхні заступники, керівники структурних підрозділів (начальники цехів, завідувачі відділів, лабораторій, кафедр), їхні заступники, особи, які керують ділянками робіт (майстри, виконробы, бригадири та ін.)⁸.

Під адміністративно-господарськими обов'язками розуміють обов'язки щодо управління або розпорядження державним, колективним або приватним майном (встановлення порядку його зберігання, переробки, реалізації, забезпечення контролю за цими операціями тощо). Такі повноваження в певному обсязі мають начальники планово-господарських, постачальницьких, фінансових відділів і служб, завідувачі складів, магазинів, аптек, їхні заступники, керівники відділів підприємств, відомчі ревізори та контролери та ін.⁹ Слід пам'ятати, що службовою особою є не тільки тоді, коли вона здійснює відповідні функції або виконує обов'язки постійно, але й тоді, коли вона робить це тимчасово або за спеціальним повноваженням за умови, що згадані функції або обов'язки покладені на неї правомочним органом або правомочною службовою особою¹⁰.

Працівники підприємств, установ, організацій, які виконують професійні (адвокат, лікар, вчитель та ін.), виробничі (водій та ін.) або технічні (друкарка, охоронець та ін.) функції, можуть визнаватися службовими особами тільки за умови, якщо разом із цими функціями вони виконують організаційно-розпорядчі або адміністративно-господарські обов'язки¹¹.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» посадовою особою місцевого самоврядування є особа, яка працює в органах місцевого самоврядування, має відповідні посадові повноваження щодо здійснення організаційно-розпорядчих і консультативно-дорадчих функцій та отримує заробітну плату за рахунок місцевого бюджету.

При визначенні особливостей, які враховують при віднесенні службовців до певної категорії, необхідно чітко дотримуватися чинного законодавства, яким урегульовано ці правовідносини.

*Саме тому, у зв'язку з удосконаленням законодавства та приведенням його у відповідність до зазначених норм, вважаємо за необхідне запропонувати авторське визначення службової та посадової особи у сфері обігу лікарських засобів. Так, **посадовими особами сфери обігу лікарських засобів** є особи, які здійснюють керівні функції трудовим колективом у сфері обігу лікарських засобів, ділянкою роботи щодо обігу лікарських засобів, виробничою діяльністю окремих працівників на фармацевтичних підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форми власності та сфери обігу лікарських засобів.*

*Відповідно, **службовими особами сфери обігу лікарських засобів** слід вважати осіб, які здійснюють управління або розпорядження державним, колективним чи приватним майном (встановлення порядку його виробництва, зберігання, переробки, реалізації, забезпечення контролю за цими операціями тощо), яким доручено лікарські засоби.*

Суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення – це сукупність ознак, які характеризують психічне ставлення суб'єкта до вчиненого діяння та його наслідків. Вона характеризується виною у формі умислу або необережності. Зміст суб'єктивної сторони розкривається за допомогою ознак вини, мотиву і мети, котрі являють собою хоча і різні, але взаємопов'язані та взаємозалежні форми психічної активності людини¹².

Таким чином, під **складом правопорушення (проступку) у сфері обігу лікарських засобів**, на наш погляд, слід розуміти сукупність головних, визначальних ознак, за наявності яких протиправне діяння щодо лікарських засобів або з їх допомогою можна класифікувати як порушення норм обігу лікарських засобів.

Відповідальність за порушення санітарного законодавства, у тому числі й відносин, що виникають, змінюються і припиняються у сфері обігу лікарських засобів, регулюються законодавцем нормами Кодексу України про адміністративні правопорушення, Законами України «Про лікарські засоби» «Про захист населення від інфекційних хвороб», постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)» тощо. Юридичні склади адміністративних деліктів за порушення відносин у сфері обігу лікарських засобів охоплюються Главами 5, 12, 13, 15 КУпАП, зокрема такими статтями: ст. 42 КУпАП «Порушення санітарних норм»; ст. 42-4 КУпАП «Продаж лікарських засобів без рецепта в заборонених законодавством випадках»; ст. 44 КУпАП «Незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах»; ст. 44-2 КУпАП «Порушення обмежень, встановлених для медичних і фармацевтичних працівників під час здійснення ними професійної діяльності»; ст. 164 КУпАП «Порушення порядку провадження господарської діяльності»; ст. 167 КУпАП «Введення в обіг або реалізація продукції, яка не відповідає вимогам стандартів»; ст. 170 КУпАП «Недодержання стандартів при транспортуванні, зберіганні і використанні продукції (крім харчових продуктів)»; ст. 188-9 КУпАП «Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері стандартизації, метрології та метрологічної діяльності і технічного регулювання»; ст. 188-10 КУпАП «Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері контролю якості та безпеки лікарських засобів»; ст. 188-11 КУпАП «Невиконання постанов, розпоряджень, приписів, висновків, а так само інших законних вимог посадових осіб органів державної санітарно-епідеміологічної служби» тощо.

Як убачається з викладеного, всі правопорушення у сфері обігу лікарських засобів можна розподілити на дві групи:

1) правопорушення, які стосуються безпосереднього обігу лікарських засобів (наприклад, продаж без рецептів лікарських засобів);

2) суміжні правопорушення (наприклад, порушення порядку провадження господарської діяльності, введення в обіг або реалізація продукції, яка не відповідає вимогам стандартів тощо), де безпосереднім об'єктом або ж предметом посягання адміністративного проступку є лікарські засоби.

Окрім того, спірним на перший погляд видається питання щодо адміністративного правопорушення у вигляді незаконного виробництва, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах. Однак відповідно до положень Закону України «Про лікарські засоби» серед видів лікарських засобів законодавець виділяє наркотичні лікарські засоби – лікарські засоби, віднесені до наркотичних відповідно до законодавства. Тож відповідь на спірне питання, на наш погляд, є однозначною.

Висновки. Отже, дослідивши засади адміністративної відповідальності у сфері обігу лікарських засобів, ми дійшли висновку, що цій сфері властиве широке коло суспільних відносин, пов'язаних із незаконним обігом лікарських засобів в Україні. Оскільки в загальних статтях нечітко визначено об'єкт посягання, вважаємо за доцільне виділити окрему Главу 5.1. КУпАП із обґрунтованою назвою «Адміністративні правопорушення у сфері обігу лікарських засобів», наповнивши її відповідними статтями, що визначатимуть протиправні діяння у цій сфері та регулюватимуть відповідальність за їх вчинення від етапу створення до етапу використання/знищення лікарського засобу, а також доповнити КУпАП ст. 42-5 «Незаконний обіг лікарських засобів» такого змісту: «Незаконний обіг лікарських засобів тягне за собою накладення штрафу від 500 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією лікарських засобів та позбавлення права обіймати певні посади або займатися певним видом діяльності до трьох років». Причому суб'єктом відповідальності за це правопорушення можуть виступати як фізичні, так і юридичні особи. Оскільки положення КУпАП передбачають відповідальність виключно фізичних осіб, пропонуємо визначити для юридичних осіб відповідальність у Законі України «Про лікарські засоби», встановивши такі додаткові види застосування примусових заходів, як «заборона певного виду діяльності» та «скасування ліцензії або дозволу» на діяльність у сфері обігу лікарських засобів.

¹ Підсумки роботи Державної інспекції з контролю якості лікарських засобів за I півріччя 2018 р. URL: <http://www.moz.gov.ua/ua/main/press/>

² Коржанский Н.И. Объект и предмет уголовно-правовой охраны. Москва : Акад. МВД СССР, 1980. С. 144.

³ Курс адміністративного права України: підручник / за заг. ред. Кузьменко О.В. Київ : Юрінком Інтер. 2018. С. 406.

⁴ Венская декларация от 10 апреля 2000 г. «О преступности и правосудии : ответы на вызовы XXI века». *Юридичний вісник України*. 2000. № 33. С. 4–5.

⁵ Модельный Закон для государств-участников СНГ от 1998 г. «О противодействии легализации («отмыванию») доходов, полученных незаконным путем». *Информационный бюллетень Межпарламентской Ассамблеи государств – участников Содружества Независимых Государств*. 1999. № 20. С. 111.

⁶ Пономарев П.Г. Проблемы противодействия легализации преступных доходов. Изучение организованной преступности : российско-американский диалог. Москва : Олимп. 1997. С. 284.

⁷ Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07 грудня 1984 р. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст. 1122.

⁸ Про судову практику у справах про хабарництво : Пленум Верховного суду України від 26 квітня 2002 р. № 5. Верховний суд України. *Юридичний вісник України*. 2002. № 28. С. 21.

⁹ Там само.

¹⁰ Щодо тлумачення понять «службова особа» і «посадова особа», що використовуються в чинному законодавстві України: лист Мін'юст України від 18.10.2013 р. № 610-0-2-13/7.2 URL: <https://dtk.com.ua/show/2cid010891.html>

¹¹ Тлумачення понять «службова особа» і «посадова особа», що використовуються в чинному законодавстві України. URL : <https://zakon.help/article/tlumachennya-ponyat-sluzhbova-osoba-i-posadova>

¹² Алехин А.П., Кармолицкий А.А., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации: учеб. для вузов. Москва: ИКД «Зерцало–М», 2001. С. 244.

References:

Pidsumky roboty Derzhavnoyi inspekciyi z kontrolyu yakosti likars'kyx zasobiv za I pivrichchya (2018). URL: <http://www.moz.gov.ua/ua/main/press/> [in Ukrainian].

Korzhan'skiy, N.Y. (1980) Ob'ekt y predmet uholovno-pravovoy okhrany. Moskva : Akad. MVD SSSR [in Ukrainian].

Kurs administratyvnogo prava Ukrayiny : pidruch. / za zag. red. Kuz'menko O. V. Kyiv : «Yurinkom Inter». (2018) [in Ukrainian].

Venskaia deklaratsiya ot 10 apreliya 2000 h. «O prestupnosti y pravosudyy : otvety na vyzovy XXI veka». Yurydychnyj visnyk Ukrainy. (2000). 33 [in Ukrainian].

Model'nyj Zakon dlia hosudarstv-uchastnykov SNH ot 1998 h. «O protyvodejstvyi lehalizatsyy («otmyvaniyu») dokhodov, poluchennykh nezakonnym putem». (1999) Ynformatsyonnyj biulleten' Mezhparyamentskoj Assambley hosudarstv – uchastnykov Sodruzhestva Nezavysymykh Hosudarstv. 20 [in Ukrainian].

Ponomarev, P.G. (1997). Problemy protyvodejstviya lehalizatsyy prestupnykh dokhodov. Yzuchenye orhanyzovannoy prestupnosti : rossyjsko-amerykanskyj dyaloh. Moskva : Oly'mp. [in Ukrainian].

Kodeks Ukrainy pro administrativni pravoporushennya : Zakon Ukrainy vid 07 grudnya 1984 r. / Vidomosti Verkhovnoyi Rady USRS (1984). 51 [in Ukrainian].

Pro sudovu praktyku u spravakh pro khabarnytstvo : Plenum Verkhovnoho sudu Ukrainy vid 26 kvitnia 2002 r. № 5. / Verkhovnyj sud Ukrainy. Yurydychnyj visnyk Ukrainy. (2002). 21 [in Ukrainian].

Schodo tлумachennia poniat' «sluzhbova osoba» i «posadova osoba», scho vykorystovuiut'sia v chynnomu zakonodavstvi Ukrainy: lyst Min'ust Ukrainy vid 18.10.2013 r. № 610-0-2-13/7.2 URL: <https://dtk.com.ua/show/2cid010891.html> [in Ukrainian].

Tлумachennya ponyat' «sluzhbova osoba» i «posadova osoba», shho vykorystovuyut'sya v chynnomu zakonodavstvi Ukrainy. URL : <https://zakon.help/article/tlumachennya-ponyat-sluzhbova-osoba-i-posadova> [in Ukrainian].

Alekhyn, A.P., Karmolytskyj A.A., Kozlov, Yu.M. (2001) Admynystrativnoe pravo Rossyjskoj Federatsyy: ucheb. dlia vuzov. Moskva: YKD «Zertsalo–M» [in Ukrainian].

Резюме

Стрельченко О.Г., Бухтиярова І.Г. Кваліфікація адміністративних проступків у сфері обігу лікарських засобів.

У статті здійснено ґрунтовне дослідження складу правопорушення (проступку) у сфері обігу лікарських засобів, особливості його кваліфікації і детальний опис всіх можливих учасників цих правопорушень, зважаючи на те, що у сучасних умовах спостерігається стійка тенденція до збільшення кількості адміністративних проступків, які вчиняються працівниками сфери обігу лікарських засобів. Встановлено такі ознаки складу правопорушення, як рух від об'єкта та об'єктивної сторони, до суб'єкта та суб'єктивної сторони відповідно. Запропоновано вдосконалення нормативної бази при здійсненні державного регулювання у цій сфері.

Ключові слова: обіг лікарських засобів, адміністративна відповідальність, проступок, посадові особи, службові особи, фармацевтичний працівник.

Резюме

Стрельченко О.Г., Бухтиярова И.Г. Квалификация административных проступков в сфере обращения лекарственных средств.

В статье осуществлено основательное исследование состава правонарушения (проступка) в сфере обращения лекарственных средств, особенности его квалификации и детальное описание всех возможных участников этих преступлений, несмотря на то, что в современных условиях наблюдается устойчивая тенденция к увеличению количества административных проступков, совершаемых работниками сферы обращения лекарственных средств. Установлены такие признаки состава правонарушения, как движение от объекта и объективной стороны, к субъекту и субъективной стороны в соответствии. Предложено совершенствование нормативной базы при осуществлении государственного регулирования в этой сфере.

Ключевые слова: обращение лекарственных средств, административная ответственность, проступок, должностные лица, фармацевтический работник.

Summary

Oksana Strelchenko, Iryna Bukhtiarova. Qualification of administrative misdemeanors in the field of drug trafficking.

The article thoroughly investigates the composition of the offense (misdemeanor) in the sphere of drug trafficking, the peculiarities of its qualification and the detailed description of all possible participants of these offenses, considering that in modern conditions there is a steady tendency to increase the number of administrative offenses committed by employees of the sphere of medicines. The signs of the composition of the offense, such as movement from the object and the objective side, to the subject and subjective side, respectively.

Determining the features of the object has a practical burden in assessing the legal composition of the administrative offense specified by us.

Typically, the object of the misdemeanor is that it is directly affected by the wrongdoing, so the classification of the misdemeanor is of great theoretical and practical importance. It makes it possible to clearly define the object of each act, its place in the general system of relations, which are protected by administrative sanctions, its value.

The objective side of administrative misconduct is a set of features that determine the external manifestation. The main features of the objective side are the wrongful act (act or omission), the adverse effects and the causal link between the act and the consequences.

Therefore, the objective side of drug offenses lies in actions both as a result of active action and as a result of inaction of persons who violate sanitary legislation.

With regard to the "subject of administrative misconduct", it should be noted that the definition of this concept exists only in the theory of administrative law. However, on the basis of Article 12 of the Code of Administrative Offenses of Administrative Offenses, it can be determined that the subject of administrative misconduct may be a natural convicted person who was 16 years old at the time of committing the wrongful act.

Among the special subjects of offense in the field of drug trafficking it is advisable to distinguish the following: officials; natural persons-entrepreneurs who have the right to carry out wholesale, retail trade of medicines under the conditions of compliance with the licensing conditions of conducting a certain type of activity; officials; persons involved in the circulation of medicines (pharmacists, freight forwarders, registrars, etc.).

The subjective side of an administrative offense is the set of features that characterize the subject's mental attitude to the act and its consequences. It is characterized by guilt in the form of intent or negligence. The content of the subjective side is revealed by means of guilt, motive and purpose, which are though different but interrelated and interdependent forms of human mental activity.

Key words: drug circulation, administrative responsibility, misconduct, officials, pharmaceutical worker.